

Spotkania BEZ NIENAWIŚCI – kultura i życie polskich Romów

Wszystkie stereotypy o Cyganach są zmyślone. Tak naprawdę to tacy sami ludzie jak my, tylko z inną kulturą i sposobem życia.

Dnia 9 października 2015 roku w Gimnazjum Publicznym im. Arkadego Fiedlera w Dębnie odbyło się spotkanie z tajemniczym gościem. Miało ono na celu przedstawienie życia Romów i Cyganów, ich zainteresowań, kultury oraz tradycje.

Naszym tajemniczym gościem była pani Joanna Symeniuk, mieszkanka Dębna, która od wielu lat przyjaźni się z polskimi Romami.

Na spotkanie z nami ubrała się w strój, który jest przeznaczony wyłącznie na występ.

Z zaciekawieniem słuchaliśmy przekazywanych nam informacji, jednak nie wszystko mogła nam powiedzieć, gdyż w kulturze Romów bardzo ceni się umiejętność utrzymywania tajemnicy.

Na co dzień Romowie ubierają się na czarno, a piękne, kolorowe stroje są zarezerwowane na występy, np. na Festiwalu Muzyki Cygańskiej w Ciechocinku lub w Gorzowie Wielkopolskim.

... Str. 4

H.S.

Październik

Jesień po lesie chodzi się spowiadać
Na ucho bukom szepcze coś po cichu
I łą się kręci w oku października
Gdy liść - za pokutę - opada po liściu (...)

Adam Ziemianin

E.G.

Warto wiedzieć, że nie zawsze podejmujemy właściwe decyzje

Biblioteka Publiczna w Dębnie jest miejscem wielu ciekawych spotkań z niezwyklejmi osobistościami. Kolejny raz mieliśmy przyjemność uczestniczyć w jednym z nich.

Tym razem gościem honorowym był pan Tomasz Rzeczycki.

Prowadzącego spotkanie i zgromadzonych słuchaczy powitała pani dyrektor Biblioteki Publicznej w Dębnie. ... Str.4

E.S.

Wywiady Gimnazjaka

Dyskryminacja w szkołach – wywiad ze szkolnym pedagogiem, panią Martyną Kalicką

W związku z realizowanym w tym roku szkolnym projektem antydyskryminacyjnym postanowiłam porozmawiać ze szkolnym pedagogiem- panią Martyną Kalicką. Tematem wywiadu jest dyskryminacja w szkołach. Z poniższej treści możemy się dowiedzieć po czym poznać, że działania mają charakter dyskryminacyjny, jak na nie reagować, jakie kroki podejmować, aby je wyeliminować.

1. Co to jest dyskryminacja i czego może ona dotyczyć?

Dyskryminacja to zachowanie osoby w stosunku do innej, które wyrządza krzywdę. Może to być obrażanie, ośmieszanie, szydzenie, nierówne traktowanie. Jest zjawiskiem, które może dotyczyć grup społecznych, jak i pojedynczych jednostek.

2. Czy Pani zdaniem w naszej szkole występuje dyskryminacja? Jeśli tak, to skąd wiemy, że jesteśmy dyskryminowani? Jak rozpoznać to zjawisko?

Na pewno zdarzają się przypadki dyskryminacji, ale szkoła prowadzi bardzo wiele działań mających na celu eliminowanie tego zjawiska. A skąd wiemy, że jesteśmy dyskryminowani? Na pewno jeśli zachowanie innej osoby sprawia, że czujemy się gorzej od innych i jesteśmy niesprawiedliwie potraktowani, to jest to na pewno dyskryminacja.

3. Co możemy zrobić, aby w naszej szkole zapobiec dyskryminacji?

Uczniowie w naszej szkole powinni czuć się bezpiecznie. Nikt nie powinien przejść obojętnie wobec osoby krzywdzonej. Każdy bez względu na to, czy jest to osoba dorosła, czy też uczeń, musi reagować na niewłaściwe zachowania. W szkole trzeba organizować jak najwięcej akcji o tematyce antydyskryminacyjnej, właśnie takich, jak ta organizowana przez panią Wioletę Rafałowicz.

4. Kogo należy powiadomić, gdy jesteśmy świadkami lub sami zostaliśmy źle potraktowani?

Na pewno wychowawcę, pedagoga lub psychologa szkolnego. Każda z tych osób na pewno nie zostawi Was samych i wskaże konstruktywne rozwiązanie tego problemu. Najważniejsze, co możemy zrobić w sytuacji dyskryminacji, to reagować, nie pozwolić na to, aby ktoś krzywdził nas lub innych.

5. Jak powinniśmy reagować, jeżeli stwierdziliśmy, że ktoś jest w danym momencie dyskryminowany?

Jeśli widzimy taką sytuację, na pewno nie powinniśmy przejść obok niej biernie. Każdy sprawca musi wiedzieć, że to, co robi, jest złe i liczyć się z konsekwencjami swojego zachowania.

6. Jakie są kary stosowane przez nauczycieli/ pedagogów względem uczniów, którzy w jakiś sposób wyśmiewają rówieśników?

Na pewno przeprowadza się z takim uczniem rozmowę dyscyplinującą, w której wyjaśnia się znaczenie takich pojęć jak dyskryminacja, tolerancja, szacunek oraz zapoznaje ucznia z konsekwencjami takiego zachowania. Jeśli rozmowa nie przyniesie żadnych skutków, informuje się o całym zdarzeniu rodziców lub opiekunów prawnych oraz dyrektora szkoły. Uczeń, który wyśmiewa rówieśników, na pewno będzie miał obniżoną ocenę z zachowania i odebranie przywilejów, takich jak np. zakaz uczestnictwa w imprezach, wycieczkach szkolnych itp.

7. Do czego może doprowadzić dyskryminacja?

Są bardzo różne skutki dyskryminacji, zależy to od wielu czynników. Młodym ludziom ciężko jest pogodzić się z wyśmiewaniem czy ośmieszaniem przez innych. Młody człowiek często zamyka się w sobie i nie informuje dorosłych, ponieważ nie chce być uważany za donosiciela. Może to doprowadzić nawet do dramatycznych czynów. Rolą nauczycieli, pedagogów i psychologów jest obserwowanie uczniów, reagowanie na każdy incydent związany z niewłaściwym zachowaniem uczniów.

P.W.

8. Jaka jest różnica między dyskryminacją pośrednią a bezpośrednią?

Dyskryminacja bezpośrednia to typ dyskryminacji, w którym dana osoba traktowana jest gorzej z powodu jakiejś odmienności, czyli świadomie, celowo krzywdzimy daną osobę. Dyskryminacja pośrednia to dyskryminacja, która wynika z naszej nieświadomości. Często nie zdajemy sobie sprawy, że wyrządzamy komuś krzywdę.

9. W jaki sposób zmieniły życie w szkole zadanie realizowane w ramach Szkoły Tolerancji?

Dzięki zadaniom realizowanym w Szkole Tolerancji uczniowie uświadomili sobie, czym jest tolerancja, pogłębili wiedzę na ten temat. Zdali sobie sprawę, że nie należy pochopnie oceniać drugiego człowieka ze względu na jego odmiennosc.

10. Jakie działania zapobiegawcze zaplanowano w Szkolnym Programie Profilaktycznym naszego gimnazjum?

Są to zadania, mające na celu uświadomić uczniom, że należy wszystkich, traktować w sposób równy, bez względu na wiek, płeć, pochodzenie. Prowadzimy warsztaty na temat odmienności, tolerancji, pogadanki przeprowadzane przez wychowawców, pedagogów, psychologów oraz indywidualne rozmowy z uczniami, którzy stosowali dyskryminację wobec kolegów i koleżanek.

11. Jak poprawić relacje w szkole między uczniami a nauczycielami?

Relacje między uczniami a nauczycielami powinny być nie tylko poprawne, ale bardzo dobre. Aby tak było, wychowawcy powinni jak najwięcej czasu spędzać w gronie swych uczniów, rozmawiając z nimi na różne tematy, nie tylko te związane ze szkołą. Nauczyciel powinien znać sytuację rodzinną uczniów. Często negatywne zachowania wynikają nie z chęci zrobienia komuś na złość, ale z chęci zwrócenia na siebie uwagi. Potrzebna jest przede wszystkim poprawna komunikacja, oparta na szacunku i zrozumieniu.

12. Czy zaangażuje się Pani w zadania realizowane w szkole w ramach projektów ogólnopolskich o tematyce równościowej?

Z miłą chęcią.

13. Czy zna Pani wyniki skali dystansu społecznego, które powstały na podstawie przeprowadzonego w zeszłym roku szkolnym badania?

... Str. 3

Wywiady Gimnazjaka

Dyskryminacja w szkołach – wywiad ze szkolnym pedagogiem, panią Martyną Kalicką

(...) Tak, wynika z nich, że większość uczniów naszego gimnazjum jednak jest tolerancyjna, ale najwięcej uczniów obawia się narodowości pochodzenia żydowskiego i rzymskiego. Dlatego bardzo ważne jest, aby w szkole nadal edukować młodzież na temat tolerancji.

14. Czy zgodziłaby się Pani napisać tekst do „Gimnazjaka”, w którym przedstawi wpływ dyskryminacji na poczucie wartości człowieka?

Tak. Z pewnością to zrobię.

15. Który film poleciłaby Pani młodzieży i z jakiego powodu?

Na pewno „Forest Gump”. Bardzo lubię ten film, ponieważ została w nim przedstawiona historia człowieka lekko upośledzonego o wielkim sercu, który tak wiele w swoim życiu osiągnął, pomimo swojej niepełnosprawności. Podoba mi się cytata z tego filmu: „Życie jest jak pudełko czekoladek, nigdy nie wiadomo na jaką trafisz” – i to jest prawda, nigdy nie wiadomo, co nas w życiu spotka. Dlatego nie należy oceniać ludzi, np. po wyglądzie, trzeba szanować wszystkich, ponieważ każdy na to zasługuje. Poruszony jest w nim również temat dyskryminacji. Lata 50, 60 to czas wielkiej walki z dyskryminacją rasową. Dlatego ukazany został wątek przyjęcia na uniwersytet w Alabamie czarnoskórych, mimo wyraźnego sprzeciwu gubernatora George'a Wallace'a.

16. Proszę zaproponować kilka działań, które moglibyśmy wspólnie w szkole wykonać.

Np. moglibyśmy zorganizować jakiś festyn integracyjny dla dzieci niepełnosprawnych z Regionalnej Placówki Terapeutycznej lub zorganizować jakąś inną akcję, mającą na celu integrację z chorymi dziećmi.

17. Jaka jest rola pedagoga w szkole w eliminowaniu działań antydyskryminacyjnych?

Pedagog powinien pomagać uczniom, nauczycielom oraz rodzicom. Musi być też dobrym obserwatorem środowiska szkolnego i zauważać niepokojące sygnały. Poproszony o pomoc, zawsze powinien jej udzielić i wspólnie szukać konstruktywnych rozwiązań. Bardzo ważne jest prowadzenie warsztatów o tematyce antydyskryminacyjnej, po to, aby uczniowie zdawali sobie sprawę, że wszyscy ludzie są względem siebie równi, pomimo swoich odmienności.

18. Czy była Pani kiedyś dyskryminowana? Jeśli tak, to proszę przybliżyć nam tę sytuację. Jak dzisiaj się Pani na nią zapatruje?

Na szczęście nie przypominam sobie takich sytuacji, może i zdarzyły się jakieś incydenty, ale staram się nie pamiętać złych rzeczy, wolę wracać wspomnieniami do tych miłych.

Nasze gimnazjum walczy z dyskryminacją, wspólnie staramy się ją wyeliminować poprzez realizowanie zadań w ramach projektów edukacyjnych. Wierzymy, że dzięki temu poprawi się atmosfera w naszej szkole.

Angelika Staniszevska

Jesień chodzi po lesie

Jesienią, jesienią lecą liście na ziemię,
lecą jabłka czerwone, liście żółtozielone.
Jesienią, jesienią lecą z drzewa na ziemię
wielkie, twarde kasztany, w liściach leżą schowane. (...)

Anna Warecka

Pasowanie i ślubowanie uczniów pierwszych klas

D.P.

Dnia 23 października b.r. w Gimnazjum Publicznym im. Arkadego Fiedlera w Dębnie odbyło się pasowanie pierwszoklasistów. Uroczysty apel miał miejsce na 5 lekcji, a poprzedzały go próby uczniów, za które odpowiedzialni byli wychowawcy klas pierwszych.

Apel prowadzili: Kinga Jakóbczyk i Jakub Przespolewski, a sztandar został wprowadzony przez Jagodę Szymczyk, Joannę Jokiel i Konrada Maciejewskiego. Wiktoria i Aleksandra Jelińskie pięknie recytowały wiersze. Następnie wycytani uczniowie równym krokiem ustawili się do ślubowania. Tekst odczytała Jagoda Mikłaszewska, a uczniowie stojący naprzeciw siebie przyrzekli w imieniu całej społeczności klas I. Następnie odczytano gospodarzy klas pierwszych, którzy kolejno wyszli do pasowania. Pani dyrektor Barbara Kornaś pasowała ich symbolicznym ołówkiem kierując do każdego ucznia parę słów od siebie. Przedstawiciele usiedli na swoje miejsca, a Izabela Cisek wygłosiła piękny wiersz. Na koniec Jakub Kramarczyk zagrał urokliwy utwór, po czym pani dyrektor podziękowała za przygotowanie szkolnej uroczystości.

Wszystkim klasom I zrobiono pamiątkowe zdjęcia i mogliśmy się udać do sal lekcyjnych, aby kontynuować zajęcia. To było ważne święto, dlatego uczniowie zobowiązali się mieć uroczysty strój i zachowywać się przyzwoicie, co zostało zachowane. Pasowanie oraz ślubowanie zapoczątkowało nowy etap naszej edukacji i krok bliżej do nadchodzącej i nieuniknionej dorosłości.

Myślę, że uroczystość zostanie zapamiętana przez nas wszystkich na dłużej.

Izabella Cholewińska

J.K.

Spotkania BEZ NIENAWIŚCI – kultura i życie polskich Romów

(...) Tematem ich piosenek jest spełniona lub niespełniona miłość i miłość do Boga. Wesele cygańskie wygląda trochę inaczej niż u nas. Świętują oni kilka dni, a na tę uroczystość przyjeżdża cała rodzina. Kobiety nie siedzą z mężczyznami przy jednym stoliku. Nie wypada, aby mąż tańczył ze swoją żoną. Ważnym elementem jest to, że Romowie nie mogą zostać ani lekarzami, ani adwokatami, ani policjantami, gdyż nie mogą skazać „swojego”. Król rozstrzyga spory polskich Cyganów, a wszystkie przewinienia i kary są zapisane w kodeksie cygańskim zwanym „Romanipen”. Na co dzień zajmują się oni handlem, co jest ich źródłem utrzymania. Posługują się językiem tylko dla Romów, językiem niepisany.

Polscy Romowie w dowodach osobistych mają polskie imiona i nazwiska, lecz posługują się drugim imieniem, które sobie nadadzą, np. bohaterka spotkania w towarzystwie Romów, podczas występów, posługuje się imieniem Jaśmina. Na koniec pani Symeniuk poleciła nam książkę Edwarda Dębika pt. „Ptak umarłych” oraz Jerzego Ficowskiego „Cyganie na polskich drogach”. Zostały w nich opisane życie codzienne Romów, czym się zajmują, jaka jest ich kultura oraz historia rodzinna.

To spotkanie zostało zorganizowane w ramach projektu o tematyce antydyskryminacyjnej. Miało za zadanie odpowiedzieć nam na nurtujące nas pytania. Uświadomić, że wszystkie stereotypy o Cyganach są zmyślane. Tak naprawdę to tacy sami ludzie jak my, tylko z inną kulturą i sposobem życia. Mnie osobiście to spotkanie bardzo się podobało. Dowiedziałam się dużo ciekawych rzeczy o kulturze Romów. Z chęcią wezmę udział w następnym spotkaniu BEZ NIENAWIŚCI.

Angelika Staniszevska

J.J.

Zbieramy kasztany

Zbieramy kasztany, robimy w nich dziurki, a wtedy je można nawlekać na sznurki.

Tak robi się lejce, naszyjnik z koralami. Kasztany, kasztany będziemy zbierali.

Władysław Broniewski

J.K.

Odwaga – brawura czy ceniona wartość?

Jak to właściwie jest z tą odwagą? Wielu z nas, zadając sobie pytanie: „Czy jestem odważny/odważna?” bez wahania odpowiada twierdząco, wspominając przy tym brawurowy skok na bungee lub ostatecznie wyczyny na deskorolce. Mnie jednak chodzi o zupełnie inny rodzaj odwagi. Ilu z nas miałoby w sobie tyle odwagi, aby stanąć w obronie osoby słabszej, wyśmiewanej, szykanowanej? Czy pomogliśmy takiemu koledze/koleżance, narażając się tym samym na dezaprobataę szkolnego osiłka, hejtera?

Z własnych obserwacji wiem, że nie wielu z nas jest skorych do bezinteresownej pomocy. Interesujemy się jedynie czubkiem własnego nosa, nie pamiętając nawet czym jest empatia. Kilka dni temu sama byłam świadkiem sytuacji, kiedy to grupka wysokich, dużych chłopców źle odnosiła się do jednego z młodszych kolegów. Widać było, że chłopiec jest wystraszony i niepewny. Mimo, iż wielu uczniów przechodziło obok nich, żaden nie zareagował. Całe szczęście, że wraz z moimi koleżankami w porę zainterweniowałyśmy. Jasno dałyśmy „chojrakom” do zrozumienia, że ich zachowaniem nie przysporzą sobie sławy, a wręcz przeciwnie. Przemoc w obecnych czasach wcale nie jest „cool”.

Po przeanalizowaniu wszystkiego, wysuwam wniosek, iż za osoby odważne, młodzi ludzie najczęściej uważają szkolnych chuliganów, którzy nie boją się nauczycieli, rodziców i konsekwencji swoich czynów. Ja mam jednak pewne wątpliwości czy na tym właśnie polegać powinna odwaga. W mojej opinii osoba odważna to taka która nie boi się bronić swojego zdania, poglądów (oczywiście wówczas, gdy są one słuszne), walczy o równe traktowanie każdego, bez względu na narodowość, obyczaje, wygląd.

Aleksandra Jelińska

Warto wiedzieć, że nie zawsze podejmujemy właściwe decyzje

(...) W spotkaniu wzięli udział uczniowie klas pierwszych i trzecich pod opieką pani Wioletty Rafałowicz.

Celem spotkania było promowanie nowej książki pana Tomasza „Utracone Sudety”.

Autor wygłosił interesującą prelekcję o różnych obiektach górskich, które zostały zniszczone w czasach PRL. Urozmaicił ją zdjęciami danych budynków, wycinków gazet i innych dokumentów. Opowiadał o poszczególnych miejscach w Sudetach. Bardzo ciekawie scharakteryzował upadki tamtejszych schronisk i wyciągów kolejowych. Dzięki spotkaniu można było rozszerzyć swoją wiedzę na temat poszczególnych etapów budowy obserwatorium meteorologicznego na Śnieżce.

Często nie zdajemy sobie sprawy z tego, co utraciliśmy z powodu nietrafionych decyzji. Cieszymy się, że dzięki tak dobrze zorganizowanemu spotkaniu mogliśmy po raz kolejny wzbogacić swoją wiedzę o tym, co zostało utracone przez nasz kraj. Sprzyja to budzeniu uczucia patriotyzmu i motywuje do dbania o piękno naszej ojczyzny.

Barbara Dembkowska

E.S.

Redakcja Gimnazjaka

Adres:

Gimnazjum Publiczne im. A. Fiedlera
www.gpdebno.com

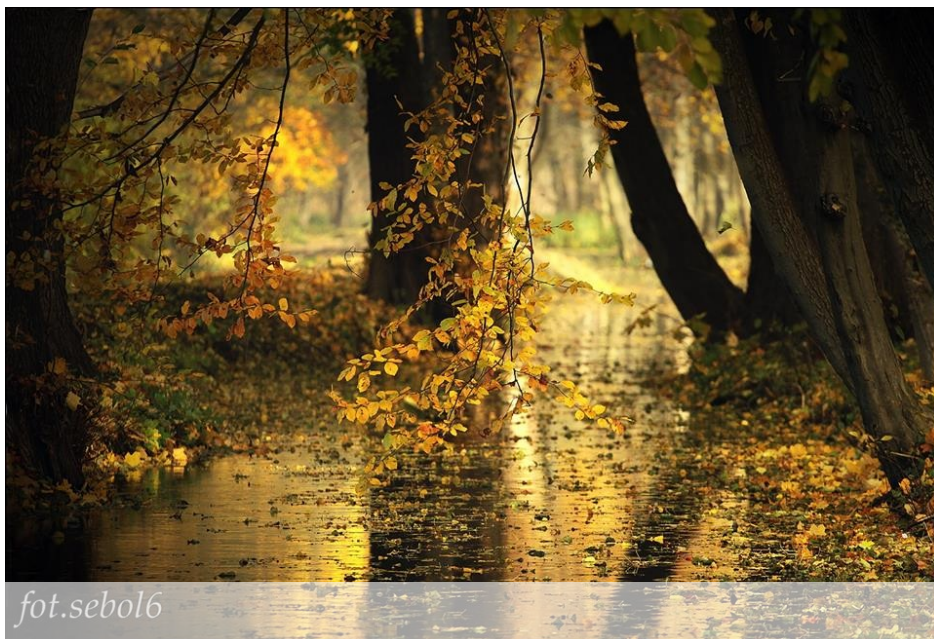
Redaktor naczelny: Wioletta Rafałowicz

Redaktorzy tego numeru: Izabella Cholewińska, Barbara Dembkowska, Aleksandra Jelińska, Angelika Staniszevska

Autorzy fotografii: Emanuel Grzeszczuk, Joanna Joki, Jakub Kramarczyk, Damian

Podstawczuk, Krzysztof Sebol, Eliza Staniszevska, Hubert Suda, Patrycja Wierzbicka

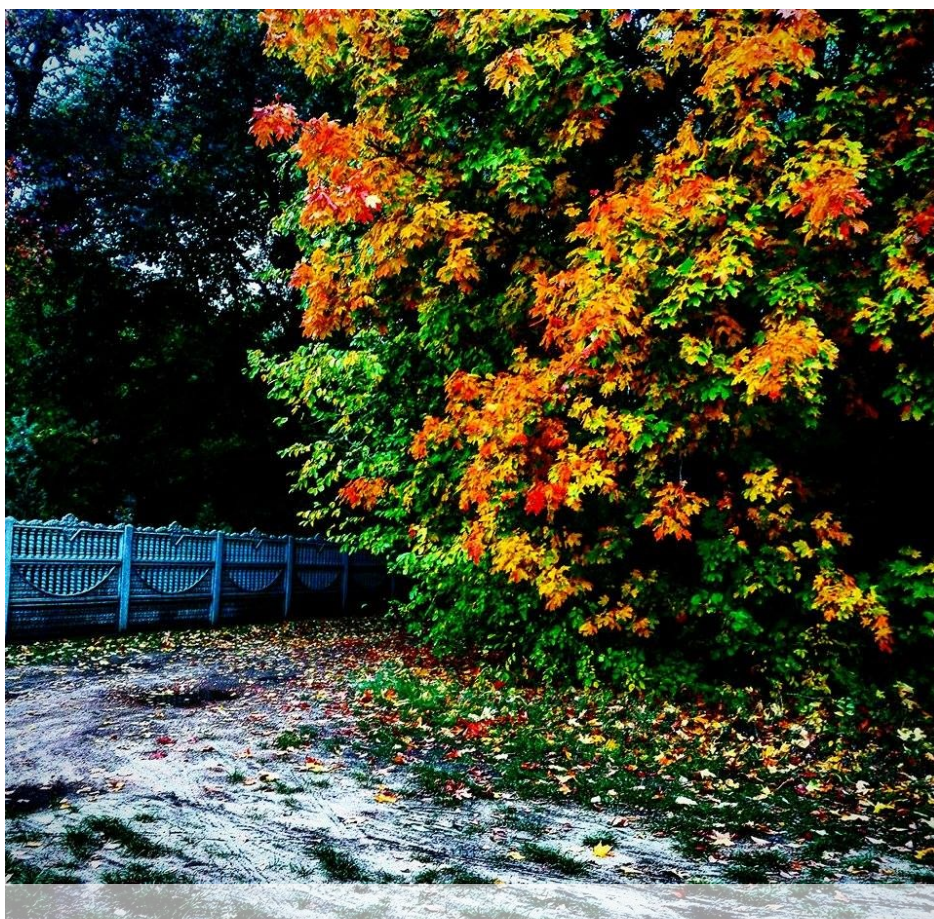
Skład: Dorota Sałańska

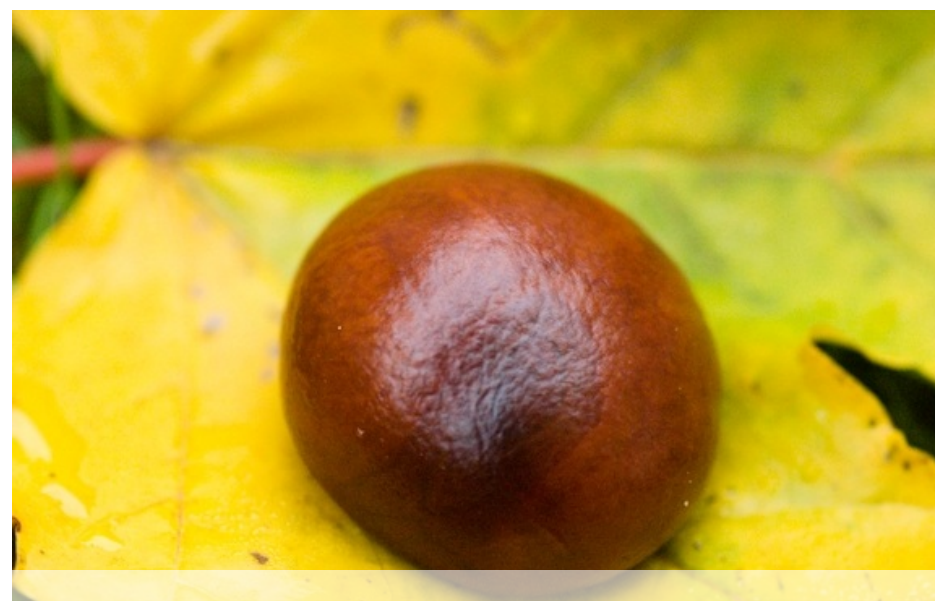
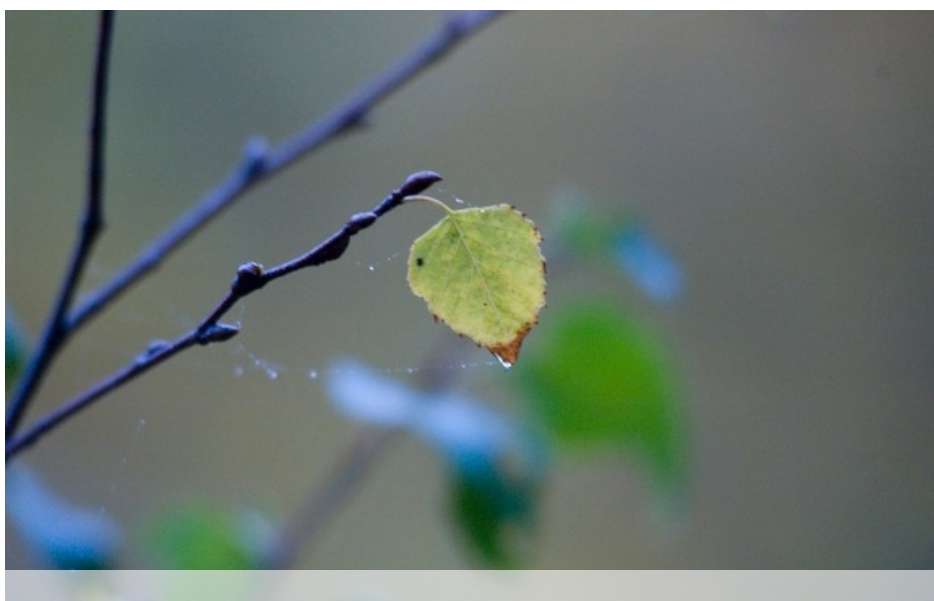
Była to złota, dojrzałością pachnąca jesień. Najpiękniejsza z pór roku, zadumana pogodną zadumą zrozumienia i ciszy, wspaniała w mądrym uśmiechu do opadających z niej złotych i purpurowych liści, w uśmiechu do przemijającego porywu wiosennej młodości i rozkwitu lata. Najmądrzejsza z pór roku...

Tadeusz Dołęga-Mostowicz, "Ostatnia brygada"

Fot. Krzysztof Sebol

Fot. Emanuel Grzeszczuk

Fot. Jakub Kramarczyk